

Nom: _____

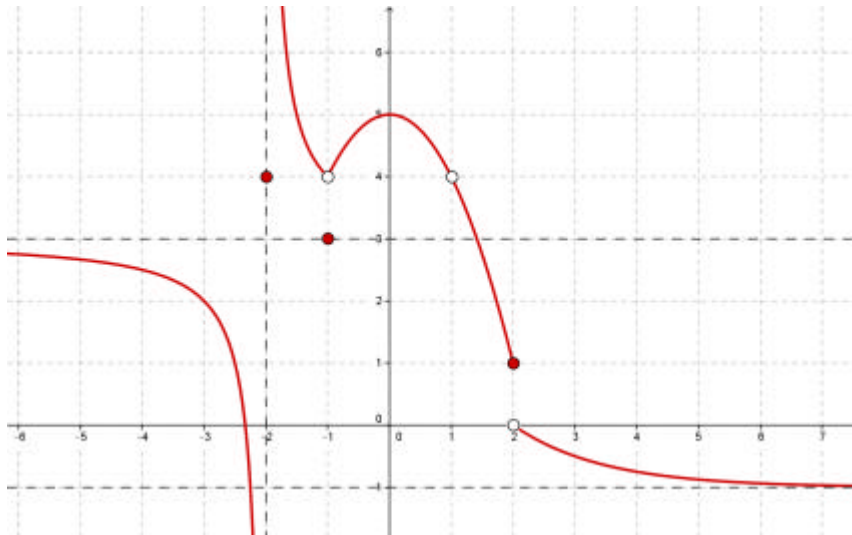
Grup: _____

1.- Trobeu la funció inversa o recíproca de la funció $f(x) = \frac{2x}{x-1}$. Digueu quin és el domini i recorregut de la funció $y=f(x)$.

(1 punt)

2.- Donada la gràfica de la funció $Y = f(x)$

- Calculeu els límits següents:

a) $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) =$

b) $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) =$

c) $\lim_{x \rightarrow -2^-} f(x) =$

d) $\lim_{x \rightarrow -2^+} f(x) =$

e) $f(-2) =$

f) $f(-1) =$

g) $\lim_{x \rightarrow -1} f(x) =$

h) $f(1) =$

i) $\lim_{x \rightarrow 2^-} f(x) =$

j) $\lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) =$

- Indiqueu en quins punts $Y = f(x)$ no és contínua, el tipus de discontinuïtats de cada cas i les asímptotes que presenta.

(1 + 0,7 = 1,7 punts)

3.-

$$f(x) = \begin{cases} = a \left(\frac{1}{2} \right)^x & \text{si } x \leq 1 \\ = -x^2 + 6x - 4 & \text{si } 1 < x < 4 \\ = x + b & \text{si } x \geq 4 \end{cases}$$

Calculeu "a" i "b" per a què la funció $f(x)$ sigui contínua a tot $\mathbb{R}$. I dibuixeu la gràfica de la funció per aquests valors de a i b

(1,5+0,3=1,8 punts)

4.- Donada la funció $f(x) = \frac{x^3 + 4x^2 + 3x}{x^2 - x - 2}$

- Quin és el seu domini màxim?
- Estudia la seva continuïtat i classifica les seves discontinuïtats.
- Trobeu les seves asímptotes.

(0,25+1+1=2,25 punts)

5.- Calculeu els límits següents:

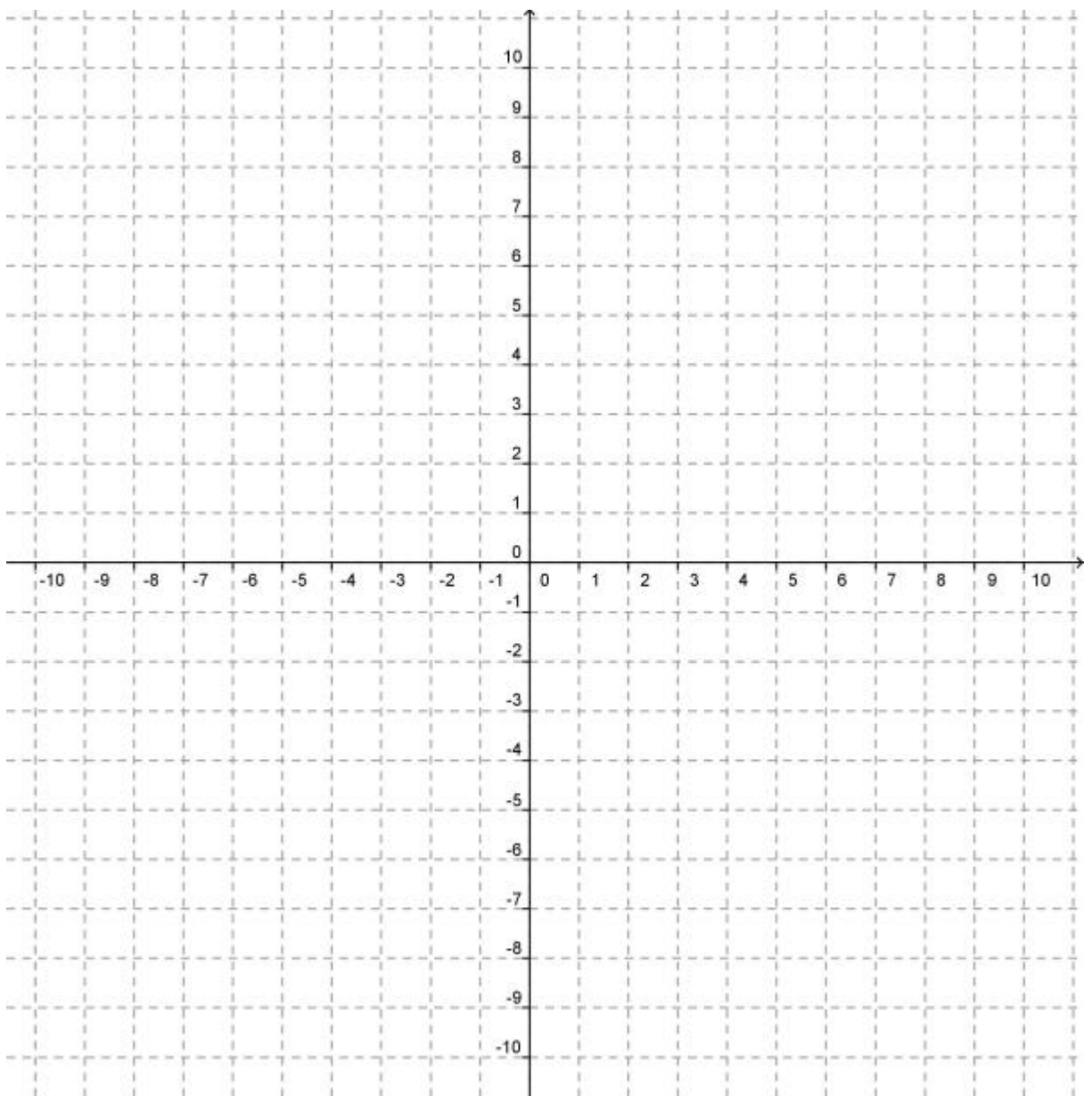
a) $\lim_{x \rightarrow +\infty} \left[\frac{18\sqrt[3]{x^6 - 4x^2}}{3x^2 - 8x} - \frac{10x + 2}{\sqrt{25x^2 + 3x}} \right]$

c) $\lim_{x \rightarrow 4} \left(\frac{\sqrt{12 + x} - x}{x - 4} \right)$

b) $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{3^x}{x^3 + 14x^2}$

d) $\lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\frac{x + 3}{x} \right)^{6x}$

(0,75*3+1= 3,25 punts)

Nom: _____

Grup: _____

- 1.- Trobeu la funció inversa o recíproca de la funció $f(x) = \frac{2x}{x-1}$. Digueu quin és el domini i recorregut de la funció $y=f(x)$.

(1 punt)

Considerem la funció $y = \frac{2x}{x-1}$; aïllem la x

$$y(x-1) = 2x \Rightarrow y \cdot x - y = 2x \Rightarrow y \cdot x - 2x = y \Rightarrow x(y-2) = y \Rightarrow x = \frac{y}{y-2}$$

i finalment permutem la X i la Y obtenint doncs que la funció buscada és $y = \frac{x}{x-2}$ és a dir

$$f^{-1}(x) = \frac{x}{x-2}$$

Es pot comprovar (encara que l'enunciat no ho demana) que

$$(f \circ f^{-1})(x) = f(f^{-1}(x)) = f\left(\frac{x}{x-2}\right) = \frac{\frac{2x}{x-2}}{\frac{x}{x-2} - 1} = \frac{\frac{2x}{x-2}}{\frac{x-x+2}{x-2}} = \frac{2x}{x-2} \cdot \frac{x-2}{2} = x$$

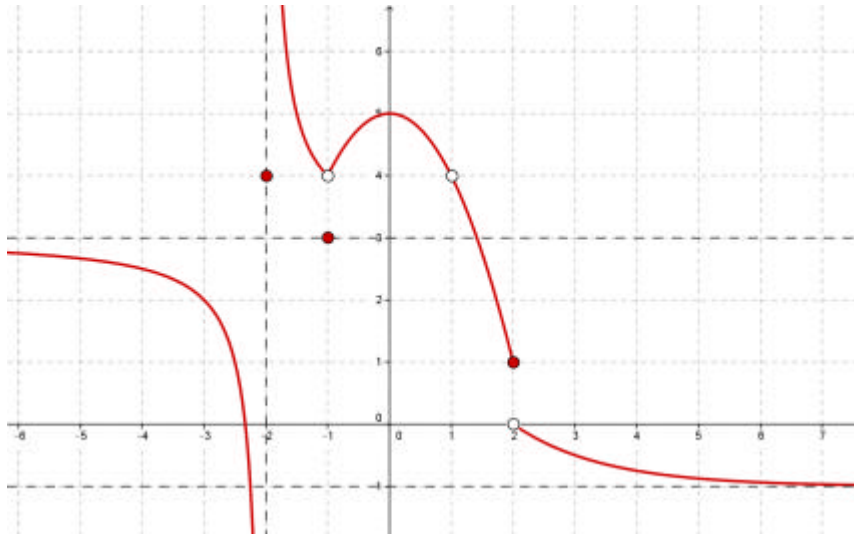
$$(f^{-1} \circ f)(x) = f^{-1}(f(x)) = f^{-1}\left(\frac{2x}{x-1}\right) = \frac{\frac{2x}{x-1}}{\frac{2x}{x-1} - 2} = \frac{\frac{2x}{x-1}}{\frac{2x-2x+2}{x-1}} = \frac{2x}{x-1} \cdot \frac{x-1}{2} = x$$

I contestant al que es pregunta tenim que:

$$\text{Dom}(f) = \mathbb{R} - \{1\}$$

$$\text{Rec}(f) = \text{Dom}(f^{-1}) = \mathbb{R} - \{2\}$$

- 2.- Donada la gràfica de la funció $Y = f(x)$
 Calculeu els límits següents:

- a) $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = 3$
 b) $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = -1$
 c) $\lim_{x \rightarrow -2^-} f(x) = -\infty$
 d) $\lim_{x \rightarrow -2^+} f(x) = +\infty$
 e) $f(-2) = 4$
 f) $f(-1) = 3$
 g) $\lim_{x \rightarrow -1} f(x) = 4$
 h) $f(1) = \exists$
 i) $\lim_{x \rightarrow 2} f(x) = 1$
 j) $\lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) = 0$

- Indiqueu en quins punts $Y = f(x)$ no és contínua, el tipus de discontinuïtats de cada cas i les asímtotes que presenta.

(1 + 0,7 = 1,7 punts)

En $X = -2$ discontinuïtat asimptòtica.

En $X = -1$ evitable

En $X = 1$ discontinuïtat evitable

En $X = 2$ discontinuïtat de salt.

I les asímtotes són:

$X = -2$ tendint sempre cap a $-\infty$ per l'esquerra i tendint sempre cap a $+\infty$ per la dreta

$Y = 4$ per $X \rightarrow -\infty$ i

$Y = -1$ per $X \rightarrow +\infty$

(0,1·9 + 0,8 = 1,7 punts)

- 3.-

$$f(x) = \begin{cases} = a \left(\frac{1}{2} \right)^x & \text{si } x \leq 1 \\ = -x^2 + 6x - 4 & \text{si } 1 < x < 4 \\ = x + b & \text{si } x \geq 4 \end{cases}$$

Calculeu "a" i "b" per a què la funció $f(x)$ sigui contínua a tot $\mathbb{R}$. I dibuixeu la gràfica de la funció per aquests valors de a i b

(1,5+0,3=1,8 punts)

Només hi ha dubte sobre la continuïtat en els punts $x = 1$ i $x = 4$ ja que en els altres intervals oberts és exponencial o polinòmica i per tant contínua. Així doncs podem dir que la funció és contínua sense cap dubte en $(-\infty, 1) \cup (1, 4) \cup (4, +\infty)$

Ara calculem el valor de "a" i "b" per a que també sigui contínua en $x = 1$ i $x = 4$
 En $X = 1$

- $f(1) = a \left(\frac{1}{2} \right)^1 = \frac{a}{2}$

- $\lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^-} a \left(\frac{1}{2} \right)^x = \frac{a}{2}$

- $\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} -x^2 + 6x - 4 = -1 + 6 - 4 = 1$

Així doncs com aquests tres valors han de coincidir, cal que $\frac{a}{2} = 1 \Leftrightarrow a = 2$

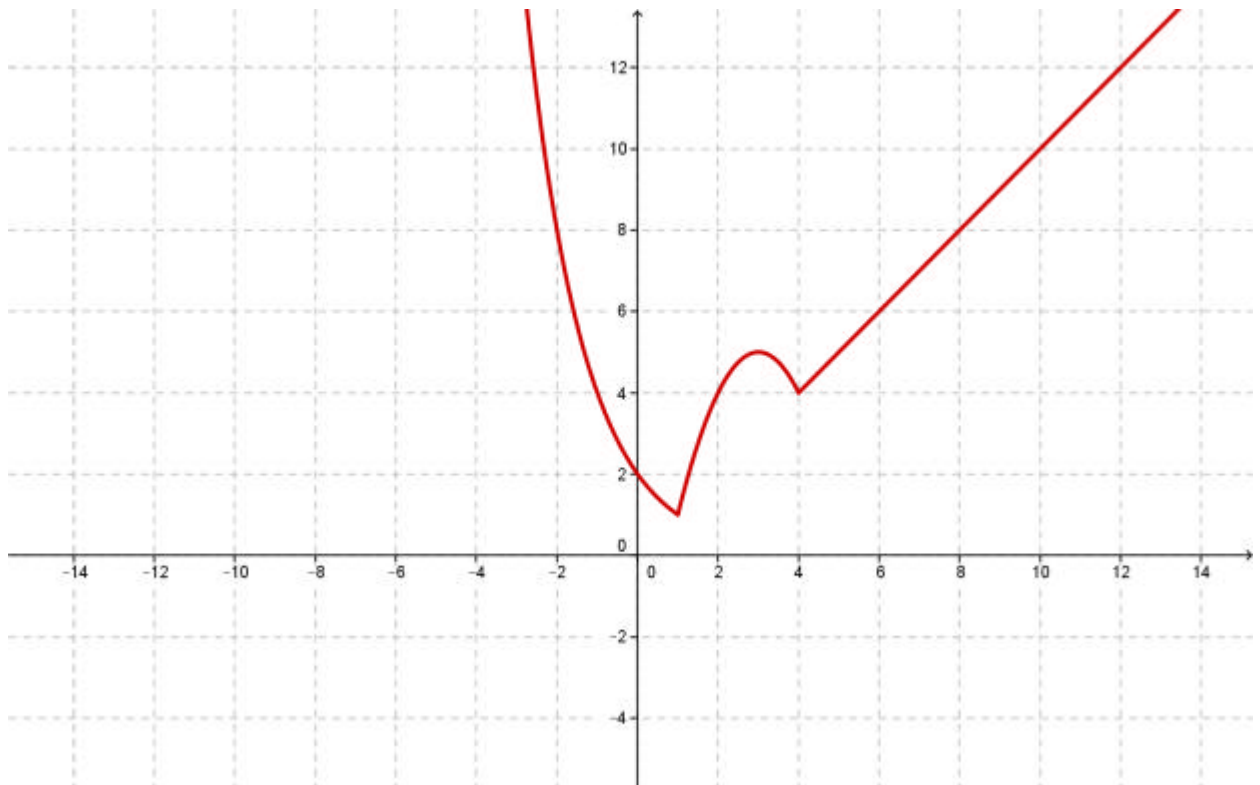
En $X=4$

- $f(4) = 4 + b$
- $\lim_{x \rightarrow 4^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 4^-} -x^2 + 6x - 4 = -16 + 24 - 4 = 4$
- $\lim_{x \rightarrow 4^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 4^+} (x + b) = 4 + b$

Així doncs com aquests tres valors han de coincidir, cal que $4 + b = 4 \Leftrightarrow b=0$

Per tant $f(x)$ és contínua en tot $\mathbb{R} \Leftrightarrow (a=2 \text{ i } b=0)$

I la gràfica de la funció és per aquest cas ($a=2$ i $b=0$)

4.- Donada la funció $f(x) = \frac{x^3 + 4x^2 + 3x}{x^2 - x - 2}$

- Quin és el seu domini màxim?
- Estudia la seva continuïtat i classifica les seves discontinuïtats.
- Trobeu les seves asímptotes.

(0,25+1+1=2,25 punts)

a) Domini:

Cal treure els zeros del denominador

$$x^2 - x - 2 = 0 \Rightarrow x = \frac{1 \pm \sqrt{1+8}}{2} = \frac{1 \pm 3}{2} = \begin{cases} = 4/2 = 2 \\ = -2/2 = -1 \end{cases}$$

Així doncs el domini és: $\mathbb{R} - \{-1, 2\}$

b) Continuitat.

Com és un quocient de polinomis la funció és contínua en tots els punts del seu domini $R - \{-1, 2\}$

I ara anem de classificar les dues discontinuïtats que presenta:

En X=-1

- $\nexists f(-1) \Rightarrow$ és discontinua en $x=-1$
- Ara anem a calcular el límit

$$\lim_{x \rightarrow -1} f(x) = \lim_{x \rightarrow -1} \frac{x^3 + 4x^2 + 3x}{x^2 - x - 2} = \frac{0}{0} = \lim_{x \rightarrow -1} \frac{\cancel{(x+1)} \cdot (x^2 + 3x)}{\cancel{(x+1)} \cdot (x-2)} =$$
$$= \lim_{x \rightarrow -1} \frac{(x^2 + 3x)}{(x-2)} = \frac{1-3}{-1-2} = \frac{2}{3}$$

Així doncs la discontinuïtat en $X=-1$ és evitable

En X=2

- $\nexists f(2) \Rightarrow$ és discontinua en $x=2$
- Ara anem a calcular el límit

$$\lim_{x \rightarrow 2} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^3 + 4x^2 + 3x}{x^2 - x - 2} = \frac{8+16+6}{0} = \infty$$
 Així doncs la discontinuïtat en $X=3$

és asimptòtica.

I si volem saber l'aspecte de la gràfica al seu voltant només cal que mirem els límits laterals.

Com a c) es demanen les asímptotes ho faig després

ASIMPTOTES VERTICALS

Ja hem vist que $X=3$ és una asímptota vertical i com

$$\left. \begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 2^-} f(x) &= \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{x^3 + 4x^2 + 3x}{x^2 - x - 2} = \frac{30}{0^-} = -\infty \\ \lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) &= \lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{x^3 + 4x^2 + 3x}{x^2 - x - 2} = \frac{30}{0^+} = +\infty \end{aligned} \right\} \Rightarrow$$

Per l'esquerra la funció s'acosta a $-\infty$ i per la dreta a $+\infty$

ASIMPTOTES HORIZONTALS I INCLINADES.

Observació important: Com és un quocient de polinomis si hi ha una assíptota per $x \rightarrow +\infty$ també ho serà per $x \rightarrow -\infty$

així doncs farem els càlcul només per $x \rightarrow +\infty$

Horizontals no hi ha ja que $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^3 + 4x^2 + 3x}{x^2 - x - 2} = \frac{+\infty}{+\infty} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^3}{x^2} = \lim_{x \rightarrow +\infty} x = +\infty \notin R$

Però sí inclinada. Anem a calcula la m i n de l'assíptota: $Y= m X + n$

$$m = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^3 + 4x^2 + 3x}{(x^2 - x - 2)x} = \frac{+\infty}{+\infty} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^3}{x^3} = \lim_{x \rightarrow +\infty} 1 = 1$$

$$n = \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) - mx$$

$$\begin{aligned}
 n &= \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) - mx = \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) - x = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^3 + 4x^2 + 3x}{x^2 - x - 2} - x = \\
 &= \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^3 + 4x^2 + 3x - x(x^2 - x - 2)}{x^2 - x - 2} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\cancel{x^3} + 4x^2 + 3x - \cancel{x^3} + x^2 + 2x}{x^2 - x - 2} = \\
 &= \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{5x^2}{x^2} = \lim_{x \rightarrow +\infty} 5 = 5
 \end{aligned}$$

Així doncs la recta $Y = X + 5$ és assíptota per $x \rightarrow +\infty$ i per $x \rightarrow -\infty$

5.- Calculeu els límits següents:

a) $\lim_{x \rightarrow +\infty} \left[\frac{18\sqrt[3]{x^6 - 4x^2}}{3x^2 - 8x} - \frac{10x + 2}{\sqrt{25x^2 + 3x}} \right]$

c) $\lim_{x \rightarrow 4} \left(\frac{\sqrt{12 + x} - x}{x - 4} \right)$

b) $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{3^x}{x^3 + 14x^2}$

d) $\lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\frac{x + 3}{x} \right)^{6x}$

(0,75*3+1= 3,25 punts)

SOLUCIÓ

a) $\lim_{x \rightarrow +\infty} \left[\frac{18\sqrt[3]{x^6 - 4x^2}}{3x^2 - 8x} - \frac{10x + 2}{\sqrt{25x^2 + 3x}} \right]$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \left[\frac{18\sqrt[3]{x^6 - 4x^2}}{3x^2 - 8x} - \frac{10x + 2}{\sqrt{25x^2 + 3x}} \right] = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left[\frac{18x^2}{3x^2} - \frac{10x}{5x} \right] = 6 - 2 = 4$$

b) $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{3^x}{x^3 + 14x^2}$

Aquí primer fem el canvi de variable de x per $-x$ per tal que els límit sigui de $X \rightarrow +\infty$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{3^{-x}}{(-x)^3 + 14(-x)^2} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{3^{-x}}{-x^3 + 14x^2} = \frac{0^+}{-\infty} = 0^-$$

c) $\lim_{x \rightarrow 4} \left(\frac{\sqrt{12 + x} - x}{x - 4} \right) = \frac{\sqrt{16} - 4}{4 - 4} = \frac{0}{0}$

$$\lim_{x \rightarrow 4} \left(\frac{(\sqrt{12 + x} - x)(\sqrt{12 + x} + x)}{(x - 4)(\sqrt{12 + x} + x)} \right) = \lim_{x \rightarrow 4} \left(\frac{\left((\sqrt{12 + x})^2 - x^2 \right)}{(x - 4)(\sqrt{12 + x} + x)} \right) =$$

$$= \lim_{x \rightarrow 4} \left(\frac{(12 + x - x^2)}{(x - 4)(\sqrt{12 + x} + x)} \right) = \lim_{x \rightarrow 4} \left(\frac{\cancel{(x - 4)}(-x - 3)}{\cancel{(x - 4)}(\sqrt{12 + x} + x)} \right) = \frac{-7}{8}$$

$$d) \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\frac{x+3}{x} \right)^{6x}$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\frac{x+3}{x} \right)^{6x} = 1^\infty \text{ així doncs anem a fabricar el número e}$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\frac{x+3}{x} \right)^{6x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(1 + \frac{x+3}{x} - 1 \right)^{6x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(1 + \frac{x+3-x}{x} \right)^{6x} =$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \left(1 + \frac{3/3}{x/3} \right)^{6x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(1 + \frac{1}{(x/3)} \right)^{6x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(1 + \frac{1}{\left(\frac{x}{3} \right)} \right)^{\left(\frac{x}{3} \right)^{6x} \left(\frac{3}{x} \right)} =$$

$$= \lim_{x \rightarrow +\infty} \left[\left(1 + \frac{1}{\left(\frac{x}{3} \right)} \right)^{\left(\frac{x}{3} \right)} \right]^{6x \left(\frac{3}{x} \right)} = e^{\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{18x}{x}} = e^{\lim_{x \rightarrow +\infty} 18} = e^{18}$$